

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
CARINSKA UPRAVA
SREDIŠNJI URED
KLASA: 011-02/18-03/1
URBROJ: 513-02-1220/1-18-1
Zagreb, 4. lipnja 2018. godine

UPUTA br. 1/18

Na temelju članka 11. Zakona o carinskoj službi ("Narodne novine" br. 68/13, 30/14 i 115/16) pomoćnik ministra financija i ravnatelj Carinske uprave donosi

UPUTU

O POSTUPKU DONOŠENJA I UPRAVLJANJA CARINSKIM ODLUKAMA TEMELJEM ZAHTJEVA STRANKE

Ovom se Uputom detaljnije pojašnjavaju pojmovi i opisuje postupak donošenja carinskih odluka temeljem zahtjeva stranke, a osobito podnošenje i zaprimanje zahtjeva, prihvaćanje zahtjeva, davanje prava na izražavanje stajališta, donošenje odluke te daljnje upravljanje donesenim odlukama. Uputa se odnosi na odluke koje se donose uporabom elektroničkog sustava kao i na odluke koje se donose u papirnatom obliku.

Provjera uvjeta i kriterija za donošenje pojedine vrste carinskih odluka nije predmet ove Upute.

1. UVODNE ODREDBE

Carinska odluka je akt (radnja) kojom carinsko tijelo u skladu s carinskim zakonodavstvom donosi odluku u konkretnom predmetu i koja proizvodi pravne učinke za osobu ili osobe na koje se odnosi, a javlja se pod različitim nazivima, npr. odobrenje, suglasnost, rješenje i sl.

1.1. Pravna osnova

Pravnu osnovu čine:

- Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10. listopada 2013.- dalje u tekstu: CZU) i sve njene izmjene i dopune (članci 22. – 37.);
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2015/2446 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343/1, 29. prosinca 2015.- dalje u tekstu: Delegirana uredba ili DUCZU) i sve njene izmjene i dopune (čl. 8. – 22.);
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2015/2447 o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL L 343/558 29. prosinca 2015.- dalje u tekstu: Provedbena uredba ili PUCZU), i sve njene izmjene i dopune (čl. 8. – 22.);
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2016/341 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu prijelaznih pravila za određene odredbe Carinskog

zakonika Unije dok odgovarajući elektronički sustavi još nisu operativni i o izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 2446/2015 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 069 15. Ožujka 2016.- dalje u tekstu: Prijelazna delegirana uredba ili PDUCZU) i sve njene izmjene i dopune (čl. 2.).

Carinsko zakonodavstvo Unije postavilo je zajednička pravila za postupak donošenja odluka i upravljanja carinskim odlukama, a u slučaju da pojedina pitanja nisu njime uređena primijenit će se odredbe Zakona o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije („Narodne novine“ br. 40/16). U slučaju da pojedina pitanja nisu uređena odredbama carinskog zakonodavstva niti Zakonom o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije primjenjuju se odredbe Općeg poreznog zakona („Narodne novine“ br. 115/16), dok u slučaju da pojedina pitanja nisu uređena niti odredbama tog zakona primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ br. 47/09).

1.2. Općenito

Odredbama članka 16. stavak 1. CZU i članka 10. PUCZU propisana je obveza uspostave elektroničkog sustava za razmjenu i pohranu informacija koje se odnose na zahtjeve i odluke koji mogu imati učinak u više država članica (bivša jedinstvena odobrenja) i na sve naknadne događaje po navedenom zahtjevu/odluci.

Zahtjevi za odluke koje imaju **učinak samo na području Republike Hrvatske**, a za koje je propisana obveza elektroničke razmjene podataka, podnose se putem nacionalnog sustava carinskih odluka (**HR CDS**).

Nacionalni sustav carinskih odluka (HR CDS) je elektronički sustav za podnošenje zahtjeva, donošenje odluka i daljnje upravljanje odlukama koje imaju učinak na području Republike Hrvatske, a koje su navedene u tablici u Prilogu 1 koji je sastavni dio ove Upute.

Svi zahtjevi za odluke **koje imaju učinak u više država članica** (engl. Multi Member States Decisions) obvezno se podnose putem zajedničkog europskog sustava za carinske odluke (**EU CDS**) kojeg je razvila Europska komisija.

Vrste zahtjeva/odluka koji se podnose/donose putem EU CDS su navedeni u tablici u Prilogu 2 koji je sastavni dio ove Upute.

Osim navedenih odluka (iz Priloga 1. i 2.) ostale odluke koje se donose na zahtjev gospodarstvenika kao što su npr. odluke o obvezujućim tarifnim informacijama (OTI, engl. BTI), odluke o obvezujućim informacijama o podrijetlu (OIP, engl. BOI), odobrenje statusa ovlaštenog gospodarskog subjekta (AEO), registracija izvoznika (REX), odobrenje za povrat (ili otpust) iznosa uvozne ili izvozne carine (REP i REM) donose se i upravljaju kroz posebne (nacionalne ili EU aplikacije) ili u papirnatom obliku.

2. ZAHTJEV

Osoba koja podnosi zahtjev za donošenje odluke koja se odnosi na primjenu carinskog zakonodavstva dostavlja sve informacije koje nadležna carinska tijela zahtijevaju kako bi mogla donijeti takvu odluku.

Oblik u kojem se zahtjev podnosi kao i potrebne isprave koje se prilažu uz predmetni zahtjev ovisi o vrsti odluke koja se zahtijeva. Također, o vrsti odluke koja se zahtijeva ovisi odvijaju li se komunikacija između gospodarstvenika i carinskog tijela tehnikom elektroničke obrade podataka ili

(u rjeđim slučajevima) u papirnatom obliku. Odluke koje se donose u elektroničkom obliku putem sustava Carinske odluke (HR CDS) navedene su u Prilogu 1.

Podaci koji se popunjavaju u pojedinoj vrsti zahtjeva i odobrenja su podaci propisani Prilogom A DUCZU, bez obzira podnosi li se zahtjev putem elektroničkog sustava ili u drugom obliku. Prilog A DUCZU, glava I, poglavlje 1. sadržava tablicu s podatkovnim elementima koji se popunjavaju za pojedinu vrstu zahtjeva/odobrenja.

Posebni podaci propisani samo za određene vrste zahtjeva/odobrenja navedeni su u glavama II. do XXI. Priloga A DUCZU. Objašnjenja popunjavanja pojedinog podatka se navode u Prilogu A, glava I, poglavlje II. DUCZU.

Podaci za one vrste zahtjeva/odluka koji nisu propisani Prilogom A DUCZU određeni su posebnim uputama ili se podnose u slobodnoj formi.

2.1. Nadležnost za podnošenje zahtjeva

Nadležni carinski ured u smislu ove Upute je ustrojstvena jedinica Carinske uprave nadležna za prihvaćanje zahtjeva i donošenje odluke, a što može biti primjerice Služba za RGP Carinskoga ureda, Služba za nadzor u Područnom carinskom uredu ili određeni Sektor u Središnjem uredu.

Sukladno odredbama CZU zahtjev se podnosi nadležnom carinskom tijelu prema mjestu na kojem se drži ili je dostupna glavna računovodstvena evidencija podnositelja zahtjeva u carinske svrhe i gdje se treba obavljati barem dio radnji koje trebaju biti obuhvaćene odlukom.

Ako nije moguće utvrditi nadležno carinsko tijelo, nadležnost se utvrđuje prema mjestu na kojem se vodi ili je dostupna evidencija i dokumentacija podnositelja zahtjeva kojom se carinskom tijelu omogućuje donošenje odluke (glavna računovodstvena evidencija u carinske svrhe).

Odstupajući od navedenog općeg pravila, sukladno čl. 205. DUCZU, zahtjev za odobrenje za privremeni uvoz podnosi se carinskom tijelu nadležnom prema mjestu na kojem će se roba prvi put upotrijebiti.

Nadležni carinski uredi za podnošenje/prihvaćanje zahtjeva i odlučivanje po zahtjevu koji su dio **HR CDS** navedeni su u Prilogu 1. ove Upute.

Nadležni carinski uredi za podnošenje/prihvaćanje zahtjeva i odlučivanje po zahtjevu koji su dio **EU CDS** te zahtjeva za OTI (EBTI) su Sektori Središnjeg ureda Carinske uprave.

Nadležnosti za carinske odluke koje se ne donose putem navedenih sustava za elektroničku razmjenu podataka predmet su posebnih uputa.

2.2. Uvjeti za prihvaćanje zahtjeva

Postupak prihvaćanja zahtjeva znači formalnu provjeru uvjeta za prihvaćanje zahtjeva što ne podrazumijeva provjeru ispunjavanja propisanih uvjeta za donošenje odluke, odnosno davanje odobrenja.

Carinski ured nadležan za prihvaćanje zahtjeva bez odgađanja i najkasnije 30 dana od primitka zahtjeva provjerava jesu li ispunjeni uvjeti za prihvaćanje tog zahtjeva (članak 22. stavak 2. CZU).

Sukladno odredbama članka 11. DUCZU zahtjev se prihvaća uz ispunjenje sljedećih uvjeta:

- (a) podnositelj zahtjeva registriran je u skladu s člankom 9. CZU (ima EORI broj), ako je potrebno u okviru postupka na koji se zahtjev odnosi,
- (b) podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan na carinskom području Unije ako je potrebno u okviru postupka na koji se zahtjev odnosi,
- (c) zahtjev je podnesen nadležnom carinskom uredu,
- (d) zahtjev se ne odnosi na vrstu odluke koja je, tijekom jednogodišnjeg razdoblja koje je prethodilo podnošenju zahtjeva, poništena ili opozvana zbog toga što podnositelj nije ispunio obvezu koja proizlazi iz te odluke.

Međutim, razdoblje navedeno pod točkom d) iznosi tri godine ako je prethodna odluka poništena zbog sljedećih razloga (čl. 27. st. 1. CZU):

- odluka je donesena na temelju netočnih ili nepotpunih informacija;
- korisnik odluke je znao ili je opravdano trebao znati da su informacije netočne ili nepotpune i
- odluka bi bila drugačija da su informacije bile točne ili potpune.

Također, ako se radi o zahtjevu za status AEO, a podnositelju zahtjeva je odobrenje za status AEO poništeno ili opozvano u prethodnom trogodišnjem razdoblju, takav zahtjev se ne prihvaća.

Ako se radi o zahtjevu za obvezujuću tarifnu informaciju (OTI) ili obvezujuću informaciju o podrijetlu (OIP, engl. BOI), zahtjev se neće prihvatiti (čl. 33. st. 1. CZU) ako:

- je predan ili je već bio predan u istom ili nekom drugom carinskom uredu te ga predaje korisnik odluke ili se predaje u njegovo ime u vezi s istom robom te, za odluke o OIP-u, pod istim okolnostima koje utvrđuju stjecanje podrijetla;
- ako se zahtjev ne odnosi ni na kakvu predviđenu uporabu odluke o OTI-u ili OIP-u ili predviđenu uporabu carinskog postupka.

Nakon što je zahtjev prihvaćen smatra se da ima:

- sve potrebne podatke,
- sve potrebne isprave,
- ispunjene ostale propisane uvjete za prihvaćanje zahtjeva

Carinska uprava, odnosno nadležni carinski ured ima pravo i nakon što je zahtjev prihvaćen tražiti dopunu odnosno prilaganje dodatnih isprava koje su nužne u postupku donošenja odluke, ako takve isprave nisu priložene već pri podnošenju zahtjeva odnosno prije prihvaćanja zahtjeva.

Kada nadležni carinski ured utvrdi da uvjeti za prihvaćanje zahtjeva nisu ispunjeni, zahtjev će se odbaciti donošenjem rješenja.

2.3. Datum prihvaćanja zahtjeva

Datum prihvaćanja zahtjeva ima vrlo važnu ulogu u postupku donošenja odluke, s obzirom da se od datuma prihvaćanja zahtjeva računa rok u kojem je potrebno donijeti odluku. Prihvaćanje zahtjeva propisano je člankom 12. PUCZU.

Općenito vrijedi pravilo kada nadležni carinski ured prihvati zahtjev u skladu s uvjetima navedenim pod točkom 2.2. Upute, datum prihvaćanja zahtjeva jest datum kada carinsko tijelo primi sve potrebne informacije u vezi s predmetnim zahtjevom.

Ako nadležni carinski ured prilikom provjere uvjeta za prihvaćanje zahtjeva utvrdi da su svi uvjeti ispunjeni, podneseni svi potrebni podaci i priložene sve zahtijevane isprave te ne treba zahtijevati podnošenje bilo kakvih dodatnih isprava ili informacija (dopunu zahtjeva), podnositelja zahtjeva na primjeren način se obavještava da je zahtjev prihvaćen. U tom slučaju, datum prihvaćanja zahtjeva je datum podnošenja zahtjeva, bez obzira na datum kada je nadležni carinski ured provjerio ispunjavanje uvjeta.

Ako nadležni carinski ured propusti u roku 30 dana provjeriti formalnu ispravnost zahtjeva, odnosno u tom roku propusti provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti za prihvaćanje zahtjeva, smatra se da je zahtjev prihvaćen. U tom slučaju, datum prihvaćanja je datum podnošenja zahtjeva.

Ako nadležni carinski ured utvrdi da zahtjev ne sadrži sve potrebne informacije, od podnositelja zahtjeva mora zatražiti dostavu odgovarajućih informacija u razumnom roku od najviše 30 dana. U tom slučaju je datum prihvaćanja datum kada je podnositelj zahtjeva dostavio dodatne informacije.

Ako podnositelj zahtjeva u roku koji su odredila carinska tijela ne dostavi tražene informacije, zahtjev se može odbaciti, o čemu se odlučuje rješenjem.

2.4. Odustajanje od zahtjeva

Podnositelj zahtjeva u svakom trenutku, a prije donošenja odluke o zahtjevu, može odustati od zahtjeva, odnosno povući zahtjev. U elektroničkom sustavu (CDS) odustajanje od zahtjeva se odvija tako što gospodarstvenik odabere akciju „povuci zahtjev“ nakon čega zahtjev prelazi u status „povučen“ te su onemogućene sve daljnje radnje po navedenom zahtjevu i gospodarstveniku i carinikom uredu.

Kada podnositelj zahtjeva odustane od zahtjeva koji je podnesen u drugom obliku osim elektroničke obrade podataka, nadležni carinski ured donosi rješenje o obustavi postupka. Rješenje o obustavi postupka donijet će se po službeno dužnosti ako se iz postupanja stranke ili iz drugih okolnosti može zaključiti da je stranka odustala od zahtjeva.

3. DONOŠENJE ODLUKE

Nakon što je zahtjev prihvaćen nadležni carinski ured bez odgađanja odnosno u najkraćem mogućem roku provjerava jesu li ispunjeni svi uvjeti propisani za zahtijevanu odluku.

3.1. Rok za donošenje odluke

Osim ako je drukčije predviđeno, nadležni carinski ured donosi odluku (odobrenje ili rješenje o odbijanju zahtjeva) bez odgađanja, **a najkasnije 120 dana** od dana prihvaćanja zahtjeva (čl. 22. st. 3. CZU).

Posebni rokovi su, sukladno članku 171. DUCZU, propisani za donošenje odobrenja za:

- postupak unutarnje proizvodnje,
- postupak vanjske proizvodnje,
- postupak privremenog uvoza,
- postupak uporabe u posebne svrhe,
- upravljanje prostorom za smještaj za carinsko skladištenje.

Ako zahtjev za odobrenje primjenu postupka unutarnje ili vanjske proizvodnje, postupka privremenog uvoza ili postupak uporabe u posebne svrhe uključuje samo jednu državu članicu,

odluka o tom zahtjevu, donosi se bez odgode i najkasnije **u roku od 30 dana** od datuma prihvaćanja zahtjeva.

Odluka o zahtjevu za odobrenje za upravljanje prostorom za smještaj za carinsko skladištenje robe, osim ako prostor za smještaj vodi samo carinsko tijelo, koja uključuje samo jednu državu članicu, donosi se bez odgode i najkasnije **u roku od 60 dana** od datuma prihvaćanja zahtjeva.

3.2. Produljenje roka za donošenje odluke

Ako nadležni carinski ured nije u mogućnosti donijeti odluku u propisanom roku, dužan je prije isteka tog roka obavijestiti podnositelja zahtjeva o produženju roka za donošenje odluke, navodeći razloge i daljnje razdoblje potrebno kako bi se donijela odluka. To daljnje razdoblje ne prelazi **30 dana** (čl. 22. st. 3. drugi podstavak CZU).

Iznimno od čl. 22. st. 3. drugi podstavak CZU, u slučaju zahtjeva za OTI ili OIP, daljnje razdoblje može iznositi više od 30 dana ako nije moguće u tom razdoblju završiti analizu potrebnu za donošenje odluke (čl. 20. st. 2. DUCZU).

Također, u slučaju zahtjeva za status ovlaštenog gospodarskog subjekta (AEO) rok za donošenje odluke se može produljiti za razdoblje od najviše **60 dana**. Ako su u tijeku kazneni postupci zbog kojih postoji sumnja ispunjava li podnositelj zahtjeva za AEO uvjete iz članka 39. točke (a) CZU, rok za donošenje odluke produljuje se za vrijeme potrebno za završetak tih postupaka. (čl. 28. DUCZU).

Produljenje roka za donošenje odluke moguće je u sljedećim slučajevima (čl. 13. DUCZU):

- Ako nakon prihvaćanja zahtjeva carinsko tijelo nadležno za donošenje odluke smatra potrebnim *zatražiti od podnositelja zahtjeva dodatne informacije* kako bi donijelo odluku, utvrđuje rok od **najviše 30 dana** u kojem podnositelj treba dostaviti informacije, a rok za donošenje odluke produljuje se za to razdoblje.
- Ako se *primjenjuje pravo na izražavanje stajališta* sukladno članku 8. stavku 1. DUCZU, rok za donošenje odluke produljuje se za razdoblje od **30 dana**.
- Ako je carinsko tijelo nadležno za donošenje odluke produljilo rok kako bi se *savjetovalo s drugim carinskim tijelom*, rok za donošenje odluke produljuje se za isto razdoblje za koje je produljen rok za savjetovanje.
- Ako postoje *ozbiljni razlozi za sumnju na kršenje carinskog zakonodavstva* i carinska tijela vode istrage na temelju tih razloga, rok za donošenje odluke produljuje se za vrijeme potrebno za završetak tih istraga. Takvo produljenje iznosi **najviše devet mjeseci**. Podnositelj zahtjeva obavještava se o produženju, osim ako bi se time ugrozile istrage.

Dodatno, u slučaju zahtjeva za OTI ili OIP, rok za donošenje odluke produljit će se u slučaju da Komisija obavijesti carinska tijela država članica o suspenziji donošenja odluka u skladu s čl. 34. st. 10. točka (a). To produljenje iznosi najduže 10 mjeseci, a u izvanrednim okolnostima može se dodatno produžiti za najviše 5 mjeseci (čl. 20. st. 1 DUCZU).

Ako je potrebno ispitivanje gospodarskih uvjeta u skladu s čl. 211. st. 6. CZU, rok propisan člankom 171. st.1. prvi podstavak DUCZU produljuje se na jednu godinu od datuma kada je dokumentacija poslana Komisiji.

Rok za donošenje odluke je moguće produljiti i **na zahtjev podnositelja zahtjeva**, sukladno članku 22., treći podstavak stavka 3. CZU. Kada podnositelj zahtjeva zatraži produljenje radi izvršavanja prilagodbi kako bi osigurao ispunjenje uvjeta i kriterija, carinski ured može produljiti rok za donošenje odluke propisan carinskim zakonodavstvom.

3.3. Pravni učinci i važenje odluke

Osim ako je drukčije navedeno u odluci ili carinskom zakonodavstvu, odluka proizvodi učinke od dana na koji podnositelj zahtjeva primi odluku ili se smatra da ju je primio (čl. 22. st. 4. CZU).

Kada se radi o odlukama koje se donose u sustavu elektroničke razmjene informacija, smatra se da je odluka dostavljena podnositelju zahtjeva onog trenutka kada je stavljena gospodarstveniku na raspolaganje u elektroničkom sustavu carinskih odluka, a to je trenutak u kojem je takva odluka elektronički potpisana u sustavu.

Izuzetno, u slučajevima propisanim odredbama članka 14. DUCZU odluka proizvodi učinke:

- od datuma koji je zatražio podnositelj zahtjeva pod uvjetom da je kasniji od datuma na koji podnositelj zahtjeva primi odluku ili se smatra da ju je primio;
- od dana isteka razdoblja valjanosti prethodne odluke, ako je prethodna odluka izdana s vremenskim ograničenjem i jedini cilj je nove odluke produljiti njezinu valjanost,
- od dana na koji podnositelj zahtjeva primi ili se smatra da je primio obavijest od nadležnog carinskog tijela u kojoj se navodi da su formalnosti uspješno ispunjene ako je učinak odluke uvjetovan ispunjenjem određenih formalnosti.

Podnošenje žalbe ne odgađa izvršenje odluke ali carinska tijela ipak mogu tako odlučiti u slučaju opravdane sumnje da osporavana odluka nije u skladu s carinskim zakonodavstvom ili ako postoji opasnost od nepopravljive štete za dotičnu osobu.

Odluka važi do opoziva, osim:

- u slučajevima propisanim člankom 173. DUCZU prema kojem se odobrenja za postupak unutarnje ili vanjske proizvodnje, privremenog uvoza ili postupka uporabe u posebne svrhe izdaju s rokom važenja;
- odluka OTI i OIP koje su valjane u razdoblju od tri godine od dana od kojeg proizvode učinke (čl. 33. st. 3. CZU). Međutim, iste mogu prestati biti valjane prije isteka tog razdoblja u slučajevima navedenim u čl. 34. st. 1. i 2. CZU.

4. PRAVO NA IZRAŽAVANJE STAJALIŠTA

Podnositelj zahtjeva ima pravo izraziti svoje stajalište (eng. *right to be heard*) u slučaju kada nadležni carinski ured namjerava donijeti odluku koja bi na njega mogla štetno utjecati. Pravo na izražavanje stajališta (pravo na saslušanje) se odnosi na odluke koje carinsko tijelo donosi na temelju zahtjeva ali i na odluke koje donosi po službenoj dužnosti (čl. 29. CZU).

Temeljem članka 22. st. 6. CZU prije donošenja odluke (npr. negativno rješenje odnosno odbijanje zahtjeva), nadležni carinski ured obavještava podnositelja zahtjeva o razlozima na kojima namjerava temeljiti svoju odluku.

Rok u kojem podnositelj zahtjeva izražava svoje stajalište iznosi 30 dana (čl. 8. DUCZU) od dana na koji on primi tu obavijest ili se smatra da ju je primio. Nakon isteka tog razdoblja donosi se rješenje o odbijanju zahtjeva ili odobrenje.

4.1. Opći postupak za pravo na izražavanje stajališta

PUCZU predviđa dvije procedure za ostvarivanje prava na izražavanje stajališta (pravo na saslušanje): opći i posebni postupak, koji su propisani člancima 8. i 9. PUCZU.

U općem postupku, koji se provodi kod donošenja odluka po zahtjevu gospodarstvenika, a koja je predmet ove upute, obavijest o namjeri donošenja negativne odluke koju carinsko tijelo dostavlja osobi na koju se odluka odnosi, sadrži sljedeće:

- upućivanje na isprave i podatke na temelju kojih carinska tijela namjeravaju donijeti svoju odluku,
- rok (30 dana) u kojem dotična osoba mora iznijeti svoje stajalište od dana kada je primila tu obavijest odnosno od dana kada se smatra da je primila obavijest,
- upućivanje na pravo dotične osobe na pristup ispravama i podacima iz točke u skladu s važećim odredbama.

4.2. Izuzeće od prava na izražavanje stajališta

Podnositelj zahtjeva nema pravo na izražavanje stajališta u sljedećim slučajevima (čl. 22. st. 6. drugi podstavak CZU; čl. 10. DUCZU):

- kada se odnosi na odluku o obvezujućim tarifnim informacijama (OTI, ili eng. BTI) i obvezujućim informacijama o podrijetlu (OIP ili eng. BOI) iz članka 33. stavka 1. CZU;
- u slučaju odbijanja carinskih kvota kada je dosegnut određeni opseg carinskih kvota iz članka 56. stavka 4. prvog podstavka CZU;
- kada tako zahtijeva narav ili razina prijetnje za sigurnost i zaštitu Unije i njezinih stanovnika, zdravlja ljudi, životinja ili biljaka, okoliša ili potrošača;
- kada odluka ima za cilj osiguranje provedbe druge odluke na koju se primijenilo pravo izražavanje stajališta, ne dovodeći u pitanje pravo dotične države članice;
- ako bi dovela u pitanje istrage koje su započete u borbi protiv prijevare;
- u drugim posebnim slučajevima (sukladno članku 10. DUCZU), i to:
 - ako zahtjev za odluku ne ispunjava uvjete za prihvaćanje zahtjeva utvrđene u članku 11. DUCZU (odbacivanje zahtjeva);
 - ako carinska tijela obavijeste osobu koja je podnijela ulaznu skraćenu deklaraciju da se roba ne smije utovariti u slučaju pomorskog kontejnerskog prometa ili zračnog prometa;
 - ako se odluka odnosi na obavještanje podnositelja zahtjeva o odluci Komisije o povratu i otpustu duga iz članka 116. stavka 3. CZU;
 - ako će se poništiti EORI broj.

5. PONIŠTENJE, OPOZIV I IZMJENA POVOLJNIH ODLUKA

Korisnik odluke obavezan je poštovati sve obveze koje iz te odluke proizlaze te bez odgode obavijestiti carinska tijela o svim čimbenicima koji nastanu nakon što je odluka donesena i koji mogu utjecati na njezino održavanje ili sadržaj.

Carinska tijela prate uvjete i kriterije koje korisnik odluke treba ispuniti. Također prate poštovanje obveza koje proizlaze iz te odluke. U slučajevima u kojima podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan manje od tri godine, odnosno ako je društvo ili obrt podnositelja zahtjeva osnovano prije manje od tri godine, carinska tijela ga pomno prate tijekom prve godine nakon što je odluka donesena.

Carinsko tijelo nadležno za donošenje odluke dužno je čuvati sve podatke i informacije na temelju kojih je donijelo odluku najmanje tri godine od datuma prestanka važenja odluke.

Ako odluka nije u skladu s carinskim zakonodavstvom, carinska tijela koja su donijela odluku mogu je u bilo kojem trenutku poništiti, izmijeniti ili opozvati¹. U posebnim slučajevima u kojima odluku ne treba poništiti, opozvati ili izmijeniti, carinska tijela odluku mogu suspendirati (čl. 23. CZU).

5.1. Poništenje odluka

Carinska tijela poništavaju odluku koja je povoljna za korisnika odluke, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti (čl. 27. CZU):

- odluka je donesena na temelju netočnih ili nepotpunih informacija,
- korisnik odluke je znao ili je opravdano trebao znati da su informacije netočne ili nepotpune i
- ako bi odluka bila drugačija da su informacije bile točne ili potpune.

Odluka se poništava rješenjem.

U pravilu, poništenje odluke proizvodi učinke od dana od kojeg je prvobitna (poništena) odluka proizvela učinke (od dana početka važenja odluke) osim ako je u odluci, u skladu s carinskim zakonodavstvom, navedeno drukčije. Odluke se poništavaju isključivo po službenoj dužnosti, a ne na zahtjev stranke.

Postoji sličnost između poništenja i opoziva odluke. Međutim, posljedice su znatno različite. Naime, nakon opoziva odluka prestaje proizvoditi pravne učinke, a nakon poništenja odluka kao da nikada nije postojala.

5.2. Opoziv i izmjena odluka

Povoljna odluka će se opozvati (čl. 28. CZU):

- ako jedan ili više uvjeta za donošenje te odluke nisu bili ili više nisu ispunjeni;
- ako isto zahtijeva korisnik odluke.

Međutim, odluke OTI ili OPI:

- ne mogu biti opozvane na zahtjev korisnika odluke (čl. 34. st. 5. CZU);
- mogu biti opozvane od strane carinskih tijela u slučajevima navedenim u čl. 34. st. 6. i 7. CZU;
- mogu biti opozvane na zahtjev Komisije (čl. 34. st. 11. CZU).

Osim ako je drukčije predviđeno, povoljna odluka koja se odnosi na više osoba može se opozvati samo u vezi s osobom koja ne uspije ispuniti obvezu koja joj je tom odlukom nametnuta.

¹ Zakon o općem upravnom postupku za opoziv odluke koristi termin **ukidanje odluke**.

Odluka se opoziva rješenjem.

Odluka o opozivu odluke proizvodi učinke od dana kada korisnik primi odluku ili se smatra da ju je primio, osim ako je drukčije navedeno u odluci.

Na zahtjev korisnika ili po službenoj dužnosti odluka se može izmijeniti o čemu će se korisnik obavijestiti odnosno donijeti izmijenjeno odobrenje, u slučaju ako je zahtjev usvojen. Odstupajući od ove opće odredbe, odluke o OTI i OIP ne mogu se izmijeniti (čl. 34. st. 6. CZU).

Zahtjev za izmjenom odluke odbija se rješenjem.

6. SUSPENZIJA ODLUKE

Carinsko tijelo može suspendirati odluku po službenoj dužnosti ili na zahtjev korisnika odluke. Za vrijeme razdoblja suspenzije, suspendirana odluka se ne može koristiti. Iznimno, odredbe o suspenziji odluke ne odnosi se na odluke OTI i OIP (čl. 22. DUCZU).

6.1. Uvjeti i razdoblje suspenzije

Nadležni carinski ured odluku može suspendirati umjesto da je poništi, opozove ili izmijeni u skladu s člankom 23. stavkom 3., člancima 27. ili 28. CZU ako:

a) smatra da ima dovoljno razloga za poništenje, opoziv ili izmjenu odluke, ali još nema svih potrebnih elemenata temeljem kojih bi se mogla donijeti odluka.

U tom slučaju razdoblje suspenzije iznosi najviše 30 dana u kojem nadležni carinski ured provjerava jesu li ispunjeni uvjeti za poništenje, opoziv ili izmjenu.

Međutim, ako nadležni carinski ured smatra da korisnik odluke možda neće ispuniti kriterije utvrđene u članku 39. točki (a) CZU², razdoblje suspenzije traje dok se ne utvrdi jesu li teške povrede ili ponovljene povrede počinile sljedeće osobe:

- korisnik odluke,
- osoba nadležna za društvo koje je korisnik predmetne odluke ili provodi kontrolu nad njegovim upravljanjem,
- osoba nadležna za carinska pitanja u društvu koje je korisnik predmetne odluke.

b) smatra da nisu ispunjeni uvjeti za odluku ili da korisnik odluke ne poštuje obveze koje proizlaze iz te odluke te je primjereno korisniku odluke dati vremena da poduzme mjere kako bi osigurao ispunjavanje uvjeta ili poštovanje obveza;

c) korisnik odluke zahtijeva takvu suspenziju jer privremeno ne može ispunjavati uvjete utvrđene za odluku ili poštovati obveze koje proizlaze iz te odluke.

U slučajevima navedenim pod b) i c) nadležni carinski ured određuje razdoblje suspenzije sukladno prijedlogu korisnika odluke. Razdoblje suspenzije može se po potrebi dodatno produljiti, također na zahtjev korisnika odluke.

² Nepostojanje ikakve teške povrede ili ponovljene povrede carinskog zakonodavstva i poreznih pravila, uključujući nepostojanje teških kaznenih djela povezanih s gospodarskim aktivnostima podnositelja zahtjeva;

Nakon što istekne razdoblje suspenzije prema prvom prijedlogu korisnika odluke koje je eventualno produljeno također na zahtjev korisnika odluke, razdoblje suspenzije može se dodatno produljiti po službenoj dužnosti (najviše 30 dana) za razdoblje koje je nadležnom carinskom uredu potrebno za provjeru osiguravaju li te mjere ispunjavanje uvjeta ili poštovanje obveza.

Ako, nakon suspenzije odluke, nadležni carinski namjerava poništiti, opozvati ili izmijeniti tu odluku, razdoblje suspenzije se produljuje po potrebi do trenutka u kojem poništenje, opoziv ili izmjena počine proizvoditi učinke (čl. 17. st.3. DUCZU).

6.2. Završetak suspenzije

Suspenzija odluke može završiti:

- istekom razdoblja suspenzije,
- povlačenjem suspenzije i nastavkom važenja odluke ili
- poništenjem, opozivom ili izmjenom suspendirane odluke.

Suspenzija odluke **završava po isteku razdoblja suspenzije** osim ako prije isteka tog razdoblja nastupi bilo koja od sljedećih situacija (čl. 18. DUCZU):

- suspenzija je povučena na temelju toga što, u slučajevima navedenim u točki 6.1. podtočki (a) Upute, ne postoje razlozi za poništenje, opoziv ili izmjenu odluke te u tom slučaju suspenzija završava na datum povlačenja;
- suspenzija je povučena na temelju toga što je, u slučajevima iz točke 6.1., podtočaka (b) i (c) Upute, korisnik odluke dokazao carinskom tijelu nadležnom za donošenje odluke da je poduzeo potrebne mjere kako bi osigurao ispunjavanje uvjeta utvrđenih za odluku ili poštovanje obveza koje proizlaze iz te odluke te u tom slučaju suspenzija završava na datum povlačenja;
- suspendirana odluka je poništena, opozvana ili izmijenjena te u tom slučaju suspenzija završava na datum poništenja, opoziva ili izmjene.

Carinsko tijelo nadležno za donošenje odluke korisnika odluke obavješćuje o završetku suspenzije (čl. 18. st. 2. DUCZU).

U slučajevima kada se odluka suspendira (po službenoj dužnosti ili na zahtjev korisnika) jer korisnik (privremeno) ne ispunjava uvjete, a korisnik u propisanom roku ne poduzme mjere potrebne za ispunjenje uvjeta utvrđenih za odluku ili ne ispunjava obveze utvrđene odlukom, nadležno tijelo opoziva suspendiranu odluku (donosi rješenje o opozivu oduke).

6.3. Utjecaj suspenzije statusa AEO na druge odluke

Ako se odobrenje statusa AEO suspendira zbog nepoštovanja bilo koje kriterija iz članka 39. CZU, svaka odluka donesena u pogledu tog AEO-a koja se općenito temelji na odobrenju statusa AEO ili na bilo kojem određenom kriteriju koji je doveo do suspenzije odobrenja statusa AEO, carinsko tijelo koje je donijelo tu odluku suspendira ju (članak 30. DUCZU)

No, suspenzija odluke povezane s primjenom carinskog zakonodavstva donesene u pogledu AEO ne dovodi do automatske suspenzije odobrenja AEO.

7. ŽALBA

Svaka osoba ima pravo na žalbu protiv svih odluka koje donesu carinska tijela i koje se odnose na primjenu carinskog zakonodavstva, a koje se te osobe tiču izravno i pojedinačno (čl. 44. CZU).

Osim osobe koja nije zadovoljna odlukom koju su donijela carinska tijela, pravo na žalbu ima i osoba koja je podnijela zahtjev nije dobila odluku na taj zahtjev u propisanom roku.

Žalba se dostavlja carinskom uredu koji je tu odluku i donio (prvostupanjsko tijelo).

Ukoliko utvrdi da je žalba osnovana, carinski ured je može i sam usvojiti odnosno donijeti odobrenje ili drugu odluku koja je povoljna za stranku, pod uvjetom da je žalba dopuštena, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe).

Ukoliko prvostupanjsko tijelo ne smatra žalbu osnovanom proslijeđuje kompletan predmet na postupanje Samostalnom sektoru za drugostupanjski postupak.

Podnošenje žalbe ne suspendira (odgađa) provedbu (izvršenje) osporavane odluke (članak 45. CZU).

Međutim, carinska tijela mogu odgoditi provedbu takve odluke u cijelosti ili djelomično ako imaju dobar razlog vjerovati da osporavana odluka nije u skladu sa carinskim zakonodavstvom ili da postoji opasnost od nepopravljive štete za dotičnu osobu.

U tom slučaju, ako je učinak osporavane odluke takav da su uvozne ili izvozne carine dospjele, suspenzija provedbe te odluke uvjetovana je polaganjem osiguranja, osim ako se na temelju dokumentirane procjene utvrdi da bi takvo osiguranje moglo uzrokovati ozbiljne gospodarske ili socijalne poteškoće za dužnika.

Žalbeni postupak jednak je bez obzira radi li se o žalbi na odluku koja je donesena uporabom elektroničkog sustava ili o žalbi na odluku koja se donose u papirnatom obliku. U oba slučaja žalba se podnosi u papirnatom obliku prvostupanjskom tijelu koje je odluku donijelo, a koje nakon provjere je li ista dopuštena, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe postupa sukladno članku 113. Zakona o općem upravnom postupku.

Potrebno je naglasiti da je, u slučaju podnošenja žalbe na odluku koja je donesena uporabom elektroničkog sustava, spis konkretnog predmeta potrebno ispisati iz elektroničkog sustava prije kompletiranja i slanja na rješavanje drugostupanjskom tijelu.

8. PRIMJENA UPUTE

Ova Uputa se primjenjuje od dana donošenja.

**POMOĆNIK MINISTRA FINANCIJA
I RAVNATELJ CARINSKE UPRAVE**

mr. sc. Hrvoje Čović

Privitak:

- PRILOG 1: Popis carinskih odluka obuhvaćenih HR CDS, nadležnosti CU i rokovi za donošenje odluke
- PRILOG 2: Popis carinskih odluka obuhvaćenih EU CDS

O tome obavijest:

- Uredu ravnatelja Carinske uprave,
- zamjeniku ravnatelja,
- pomoćnicima ravnatelja,
- Područnim carinskim uredima, svima,
- Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak
- pismohrani.

Način otpreme:

- elektroničkom poštom.